

Cải cách hành chính ở Malaixia

Kể từ sau khi giành được độc lập (năm 1963) đến nay, Malaixia đã trải qua các giai đoạn phát triển từ khôi phục kinh tế đến các chương trình phát triển kinh tế - xã hội, điển hình như: Chính sách kinh tế mới (NEP) - thuộc giai đoạn phác thảo kế hoạch triển vọng (OPP1); chính sách phát triển quốc gia (OPP2); thực hiện tầm nhìn 2020, nhằm đưa Malaixia trở thành nước công nghiệp mới (NIC). Và để thực hiện mục tiêu lâu dài đó, cải cách hành chính đã trở thành một phần thiết yếu trong phát triển kinh tế-xã hội ở quốc gia này.

Ở Malaixia, cải cách hành chính luôn là mối quan tâm, chỉ đạo tập trung, sát sao của những người đứng đầu bộ máy Nhà nước, như Thủ tướng, Phó Thủ tướng Chính phủ thông qua việc hình thành một số cơ quan chuyên trách và có thẩm quyền quyết định. Mục tiêu của cải cách hành chính nhằm thích ứng và xử lý các vấn đề mới nảy sinh trong quá trình phát triển kinh tế - xã hội, tăng sức cạnh tranh cho nền kinh tế, khắc phục các bất cập của bộ máy, xóa bỏ quan liêu, tham nhũng.

Cải cách hành chính ở Malaixia được tiến hành tại tất cả các cơ quan thuộc khu vực công, với trọng tâm là tái cơ cấu nhằm sắp xếp gọn nhẹ bộ máy, áp dụng nguyên tắc cạnh tranh và nguyên tắc chất lượng thực thi công việc. Để tạo điều kiện thuận lợi trong việc thực hiện và phối hợp các chương trình cải cách hành chính trong dịch vụ công, Chính phủ Malaixia đã thành lập Ủy ban Thường trực do Tổng Thư ký của Chính phủ phụ trách, có nhiệm vụ thúc đẩy dịch vụ công. Ủy ban có trách nhiệm đảm bảo công tác cải cách hành chính được thực hiện liên tục với các mục tiêu tổng thể là: Tạo ra những ý tưởng và chương trình để tiếp tục cải thiện hệ thống hành chính công; Xác định các biện pháp cụ thể nhằm cải thiện hành chính công...

Từ cuối năm 1989, Chính phủ Malaixia đã phát động Phong trào Văn hóa làm việc hoàn hảo trong lĩnh vực hành chính công và thực hiện thể chế hóa nền văn hóa về sự hoàn hảo tại công sở. Nhờ phát động phong trào này mà cán bộ, công nhân viên đã nỗ lực thay đổi ý thức làm việc. Kết quả đã xây dựng được nhiều chiến lược và chương trình cải tiến được thực hiện nhằm đạt được sự hoàn hảo, như: Tiếp cận quản lý chất lượng toàn diện đáp ứng yêu cầu của khách hàng; Đào tạo những kỹ năng cần thiết cho nhân viên để quản lý một cách hiệu quả những chương trình cải tiến; Hợp lý hóa, đơn giản hóa, giảm bớt những thủ tục và những quy định rườm rà đối với lĩnh vực tư nhân; Triển khai các chương trình tin học hoá để nâng cao hiệu quả và năng suất của hệ thống công quyền nhằm hướng tới một nền dịch vụ công ít giấy tờ.

Bên cạnh đó, Malaixia cũng thực hiện chính sách cụ

thể trong việc trả lương, thưởng xứng đáng cho cán bộ, công chức, từ đó hạn chế tối đa nạn tham nhũng, minh bạch hóa Chính phủ, tạo điều kiện cho cán bộ, công chức dành hết tâm sức vào công việc được giao.

Với mục tiêu hướng tới sự hoàn thiện chất lượng phục vụ, năm 1993, Malaixia đã ban hành Hiến chương khách hàng, đây là sự cam kết bằng văn bản của các cơ quan công quyền đối với người dân (khách hàng) nhằm tăng cường tính thân thiện với người sử dụng dịch vụ và được niêm yết công khai tại các trụ sở cơ quan. Việc thực hiện Hiến chương khách hàng cũng là một trong những nỗ lực để cải tiến dịch vụ phục vụ khách hàng. Hàng năm, Hiến chương khách hàng được các cơ quan có thẩm quyền Malaixia xem xét và chỉnh sửa.

Tháng 11/1995, một trong những chiến lược và chương trình cải tiến là việc triển khai áp dụng hệ thống quản lý chất lượng ISO 9000. Malaixia đã áp dụng bộ quy chuẩn ISO 9000 trong bảo mật hành chính, coi đó vừa là công cụ cải tiến lề lối làm việc, vừa là công cụ đánh giá hiệu quả, phân loại công chức. Tiêu chuẩn ISO 9000 đã được các tổ chức chấp nhận rộng rãi và đến nay đã có hàng ngàn tổ chức được cấp chứng chỉ phù hợp tiêu chuẩn ISO 9000. Chính phủ Malaixia được đánh giá rất thành công trong việc thực hiện chính sách “một cửa” nhằm thu hút đầu tư và chủ trương “Một Malaixia, nhân dân là trên hết và thu nhập là hàng đầu”.

Đẩy mạnh chương trình tin học hóa, từng bước xây dựng chính phủ điện tử cũng được Chính phủ Malaixia quan tâm. Ở một số khu vực kinh tế phát triển và đô thị, những dịch vụ hành chính công chủ yếu như đăng ký thuế, hải quan... đã thực hiện thông qua mạng điện tử. Để ứng dụng hiệu quả công nghệ thông tin, Malaixia đã thành lập Hội đồng Công nghệ thông tin Quốc gia do Thủ tướng làm Chủ tịch, Phó Thủ tướng làm Phó Chủ tịch, Bộ trưởng Bộ Khoa học-Công nghệ và Sáng chế làm Thư ký. Hội đồng này đã xây dựng Tầm nhìn phát triển công nghệ thông tin để “xây dựng một xã hội tri thức trên đất Malaixia với sự giàu có về thông tin, hùng mạnh về tri thức, với một hệ thống giá trị độc đáo và là xã hội tự quản”. Như vậy, tầm nhìn của Chính phủ Malaixia đối với sự phát triển công nghệ thông tin cũng là tầm nhìn rộng, trong đó công nghệ thông tin được xem như động lực chính cho sự phát triển toàn diện xã hội.

Từ những thành tựu đạt được trong công tác cải cách hành chính, năm 2010, Malaixia đã công bố Chương trình Cải cách kinh tế mới với tầm nhìn 2020, đưa đất nước trở thành một nước công nghiệp phát triển với thu nhập bình quân đầu người đạt 15.000 USD/năm, tăng gấp 2 lần hiện nay.❖

My - An